

Amit a GMO vetőmag ellenőrzésről tudni kell

A genetikailag módosított szervezetek (GMO: angol rövidítés, Genetically Modified Organism) olyan élő szervezetek, amelyek génállományát (DNS) mesterségesen, a géntechnológia molekuláris módszereivel változtatták meg. Így olyan génállomány jön létre, amely önmagában, a természetben nem fordul elő.

A géntechnológiai módosítás során egy gént vagy annak meghatározott részét kiemelik az eredeti sejtből és átültetik egy másik sejtbe, amely által a befogadó szervezet génállománya és az általa meghatározott tulajdonságok megváltoznak. Fontos, hogy valóban hasznos fajták kerüljenek közter-

mesztésre, amelyek veszélytelenek a természetes környezet és az emberi egészség számára. A jelenlegi GMO-fajtáknak környezeti és egészségügyi kockázataik is vannak, ezért a felhasználhatóságukhoz szigorú kockázatbecslés szükséges.

Az EU köztermesztésre két szántóföldi növényfaj GMO-változatát engedélyezte, így kukorica és burgonya génmódosított fajták léteznek az EU tagállamaiban. Amikor ezek termesztését az Unió jóváhagyta, a hazai termesztés megakadályozására védzáradáki eljárást indított Magyarország. Hazánk ezzel az elfogadott eszközzel, a moratóriummal tiltja területén a GMO-fajták felhasználását, illetve forgalmazását.

Magyarország Alaptörvénye „Szabadság és felelősség” c. fejezetének XX. cikk (2) bekezdése kimondja:

A testi és lelki egészséghez való jog érvényesülését Magyarországon genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, (...) valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

Magyarországon ma nincs olyan engedélyezett növényfajta, amelyet genetikai módosítással állítottak elő. Tilos ilyen fajta – akár más országban engedélyezett – vetőmagjának szaporítása és forgalomba hozatala is. Magyarország tehát GMO-mentes ország. Ennek értelmében a hazánkban forgalom-

ba kerülő vetőmagot ellenőrizni kell, hogy véletlen GMO szennyeződés se kerülhessen vetőmaggal a mezőgazdasági termelésbe. A GMO-ellenőrzéseket a NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatósága végzi. Kockázatelemzés eredményeként a Magyarországon szaporított vetőmag tételek 5%-át és az importból származó vetőmag tételek 10%-át vizsgáljuk véletlenszerűen kijelölve. A GMO ellenőrzésekhez nemzetközi mintavételi módszerekkel az illetékes megyei kormányhivatalok járási hivatalok Vetőmag és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztályainak mintavevői veszik a mintákat és a NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság Központi Vetőmagvizsgáló Laboratórium végzi el a szűrővizsgálatokat.